

The background features several abstract blue watercolor-style shapes. In the top left, there are two overlapping, soft-edged shapes. On the right side, there are several thin, parallel, curved lines that resemble a stylized wave or a series of concentric arcs. In the bottom left corner, there is a cluster of small, dark blue dots of varying sizes, some of which are slightly blurred, giving a sense of movement or a splash. The overall aesthetic is clean, modern, and artistic.

Martin Andersen Nexø

DFG modul 2

Dagens plan

01

Siden sidst &
oplæg

02

Gruppearbejde

03

Fortolkning +
præsentationer

04

Opsamling &
afrundning af DFG

05

Læseklub

The background features several decorative elements: a large, light blue brushstroke on the left side; a series of parallel, dark blue brushstrokes at the top right; and two overlapping, light blue brushstrokes at the bottom right. Scattered blue dots and splatters are also present, primarily on the left side.

Oplæg:

Martin Andersen Nexø

V. Blessing, Thea, Victor

Siden sidst

Et recap af vores viden om DFG

Socialrealismen

- Inden for litteratur dækker betegnelsen socialrealisme realistiske (og oftest kritiske) skildringer af vilkår og skæbner i samfundets underklasse.
- Ved at beskrive forfærdelige forhold og tilværelser gennem det realistiske sprog, ansporer teksten læseren til selv at tage stilling.
- Det er altså en litteratur, der vil skabe debat og ændre samfundet.
- Martin Andersen Nexø er et eksempel på en socialrealist. Han skriver kritisk om de elendige forhold for underklassen på landet og i byen.
- Han har sin sympati hos de undertrykte i samfundet og har et klart ideologisk ståsted, først som socialist, senere som kommunist, der arbejder for, at underklassen skal lave revolution, tage magten og skabe et nyt samfund.

Gruppearbejde

Gruppe 1+2 (Lønningsdag)

- Hvilken stemning sætter den indledende naturbeskrivelse jer i?
- Undersøg nærmere, hvordan fortælleren beskriver naturen vha. billedsprog, særlige ord & vendinger mv. Husk at være tekstnær.
- Hvilken følelse er gennemgående i novellen?

Gruppe 3+4 (Lønningsdag)

- Undersøg, hvordan personer & klasser beskrives i afsnittet. Føler I sympati for nogle? Begrund.
- Hvad kendetegner fortællersens skrivestil?
- Hvilken følelse er gennemgående i novellen? Hvordan rammesættes disse grundstemninger?

Gruppe 5+6 (Planen)

- Undersøg, hvilken grundstemning I oplever, når I læser om planen, hvor Morten bor. Hvad er det i beskrivelsen, som skaber den stemning/følelse?
- Hvilken følelse afspejler uddraget?
- Hvordan kan uddraget sammenlignes med "Lønningsdag"?

Alle grupper:

- Skriv noter undervejs!
 - Alle grupper udvælger også en nøglescene, som de genskaber som et levende billede (hvor I skal helt stille i forskellige positioner). De andre grupper skal derefter gætte, hvilken scene der vises & forklare, hvordan det repræsenterer socialrealismen.
-

The background features several abstract blue elements: a large, thick, curved brushstroke on the left side; a series of thin, parallel lines in the top right corner; and two overlapping, soft-edged shapes in the bottom right corner. The text is centered in a bold, black, serif font.

**Hvorfor er Lønningsdag et
eksempel på
socialrealisme?**

The background features several abstract blue elements: a large, vertical watercolor wash on the left side; a series of parallel, slightly curved brushstrokes in the top right corner; and two overlapping, soft-edged watercolor shapes in the bottom right corner. The text is centered in a bold, black, serif font.

**Hvilke andre eksempler
på socialrealisme kender
I?**

Opsamling på perioderne (meget overordnet)

DMG:

- Startskud: **Georg Brandes** → Han vil "sætte problemer under debat".
- Temaer: **De 3 k'er** – køn, klasse og kirke.
- Skrivestile: Impressionisme, naturalisme → alt sammen under realismen.
- **Impressionismen**: Præsenterer læseren for flygtige øjeblikke → læseren må derefter på arbejde
- **Naturalisme**: inspiration fra naturvidenskab → vil beskrive så nøjagtigt som muligt. Observerer mennesket som i et laboratorium → Meget detaljeret, præcist og med fokus på mennesket som et stykke natur (drifter, arv og miljø osv.)
- **Naturalisme som grundsyn**: Troen på naturvidenskab, Darwin, Nietzsche (Gud er død), mennesket som natur → del af naturens orden, underlagt arv og miljø, drifter osv.
 - Sædelighedsfejden: Hvorfor skal kvinder være kyske?
 - Viser holdning gennem sympati → politisk litteratur

DFG:

- Det folkelige gennembrud hører ligesom det moderne gennembrud overordnet under den realistiske skrivestil.
 - Underkategorier er den folkelige realisme og socialrealisme.
- **Folkelig realisme**: Forfattere skriver "fra folket til folket" → de skriver med udgangspunkt i egen opvækst og (jyske) hjemegn (evt. dialekt).
- **Socialrealisme**: Forfatterne skildrer bonde-, husmands- eller arbejdsmiljøet → skildrer mennesker usle kår og kritiserer forholdene på landet og på fabrikkerne.
- Viser holdning gennem sympati → politisk litteratur
- Hverdagsmennesket – bonden og arbejderen - er den nye "helt"

Opsamling på Nexø & Aakjær

Martin Andersen Nexø:

- Hjemstavnsforfatter. Socialrealisme.
- Teksterne kredser næsten altid om konflikter mellem arbejdsgiverne (kapitalisterne) og arbejderne.
- I de fleste af Nexøs tekster er der et tydeligt ønske om arbejderrevolution. Han udstiller arbejdernes dårlige forhold, og han har et klart ønske om, at de skal forene sig og gøre oprør.
- Nexøs litteratur har et klart budskab – arbejderne skal forene sig.

Jeppe Aakjær:

- Todelt forfatterskab: Han går meget op i at italesætte problematikkerne på landet, samtidig med at han er en gammel nostalgiker.
- Han forsøger at vise læseren, hvordan arbejderne lever. Han vil have læserne til at overveje, om det virkelig kan være rimeligt?
- Han skildrer den rytme og det sammenspil, han insisterer på findes mellem menneskets arbejdsvilkår, mennesket og naturen.